

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

Силабус вибіркової дисципліни
«Сучасні методи дослідження слуху та слухопротезування»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра оториноларингології. База КНП «МКЛ №11» ОМР, вул. Академіка Воробйова, 5, корпус №8, 2-й поверх. База КНП «ООКЛ» ООР, вул. Академіка Заболотного, 26, 9-й поверх. База Університетської клініки, вул. Тіниста, 8, підвальне приміщення
Викладач (-і)	Пухлік Сергій Михайлович, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Євчев Федір Дмитрович, д.мед.н, професор. Доценти: к.мед.н. Богданов Кирило Георгійович, к.мед.н. Тітаренко Ольга Валентинівна. Асистенти: к.мед.н. Тагунова Ірина Кимівна, к.мед.н. Чернишева Інна Едуардівна, к.мед.н. Дєдікова Ірина Володимирівна, к.мед.н. Добронравова Ірина Володимирівна, к.мед.н. Щелкунов Анатолій Петрович, к.мед.н. Андрєєв Олександр Вікторович, к.мед.н. , Колесніченко Володимир Володимирович, Євчева Ангеліна Федорівна, Щелкунов Олександр Анатолійович, Суворкіна Аліса Олександрівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Тітаренко Ольга Валентинівна, завуч кафедри 096-531-71-33, (048) 736-22-30; Сергієнко Валентина Петрівна, старший лаборант кафедри 098-454-3880, (048) 736-22-30 E-mail: olga.titarenko@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожної середи, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн-консультації: з 16.00 до 18.00 кожної середи, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Telegram, Viber (через створені у них групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – клінічна анатомія, фізіологія, методи дослідження слухового апарату, етіологія, патогенез, діагностика та лікування найбільш поширених захворювань вуха, методи лікування та реабілітації.

Мета дисципліни: набуття здобувачем додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження та ведення хворих з патологією вух; навичками комунікації з врахуванням особливостей спілкування сімейного лікаря зі здоровою та хворою людиною.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок комунікації з отіатричним хворим.
2. Формування вмінь та навичок комунікації з хворим при найбільш поширених захворюваннях вух.
3. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, диференційної діагностики, складання плану інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях вух.
4. Опанування вмінням визначати тактику реабілітації, ведення, лікування та профілактики найбільш поширених захворювань вух.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати: сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної сурдології; класифікацію, клінічні прояви, наслідки зниження слуху, заходи проведення консервативного та хірургічного лікування; загальні питання травм слухопротезування, особливості обстеження хворого з туговухістю; особливості структури медичної карти сурдологічного хворого.

Вміти: проводити збір анамнезу та об'єктивне обстеження ЛОР хворого; діагностувати та надавати першу медичну допомогу при захворюваннях вух; вибрати тактику післяопераційного ведення отіатричного хворого у

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

залежності від оперативного втручання; діагностувати різноманітні запальні та незапальні процеси вух, проводити між ними диференційну діагностику; вибирати відповідну консервативну та хірургічну тактику для реабілітації; оформити карту сурдологічного хворого.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Клінічна анатомія зовнішнього та середнього вуха. Клінічна анатомічна будова слухової системи: зовнішнє, середнє вухо.

Тема 2. Клінічна анатомія внутрішнього вуха та завитки. Анатомічна будова слухової системи: внутрішнє вухо. Слухові центри мозку.

Тема 3. Фізіологія слухової системи.

Тема 4. Розвиток слухової системи людини в онтогенезі. Класифікація порушень слуху. Розвиток слухомовного сприйняття та поведінкових реакцій на звуки, основні етапи.

Тема 5. Виникнення звуків, їх основні характеристики. Звук. Фізичне та фізіологічне уявлення про звук. Звукова хвиля, її властивості. Особливості поширення звуку у просторі. Характеристика мовних сигналів.

Тема 6. Причини розладів слуху. Захворювання зовнішнього вуха. Гострі та хронічні гнійні середні отити. Захворювання внутрішнього вуха: сенсоневральна туговухість, хвороба Мен'єра, отосклероз, секреторний середній отит.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

Тема 7. Суб'єктивні методи оцінки слуху. Дослідження слуху шепітною та розмовною мовою. Дослідження слуху за допомогою камертонів. Слуховий паспорт.

Тема 8. Аудіометрія. Тональна порогова аудіометрія. Способи маскування. Види аудіограм при порушеннях звукопровідного та звукосприймаючого відділів. Методи визначення ступеня втрати слуху.

Тема 9. Імпедансометрія. Тимпанометрія, визначення слухових рефлексів. Види тимпанограм у залежності від патології вуха.

Тема. 10. Об'єктивні методи оцінки слуху. Акустичний рефлекс, аферентна та еферентна частина дуги акустичного рефлексу, оцінка порога акустичного рефлексу. Метод реєстрації викликаного отоакустичної емісії.

Тема 11. Слухові викликані потенціали мозку. Види, використання у дитячій сурдологічній практиці. Скринінг новонароджених.

Тема 12. Слухові апарати. Вушний вкладиш. Основні характеристики слухових апаратів: максимальний рівень вихідного сигналу та максимальне акустичне посилення. Налаштування параметрів слухових апаратів. Вушний вкладиш, класифікація, основні види.

Тема 13. Загальні принципи слухопротезування. Особливості слухопротезування у дітей. Основні поняття слухопротезування. Фізіологічні засади раннього слухопротезування. Основи слухопротезування дітей раннього віку.

Тема 14. Сутність кохлеарної імплантації . Кохлеарна імплантація як різновид слухопротезування.

Тема 15. Діагностичне обстеження та відбір пацієнтів на операцію та післяопераційна реабілітація. Збір анамнезу та отологічний огляд; тональна аудіометрія у звуковому полі; мовна аудіометрія; імпедансометрія; реєстрація слухових викликаних потенціалів, психоневрологічне обстеження. Початковий, основний та мовний етапи розвитку слухового і слухомовного сприйняття.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Brad A. Stach, Virginia Ramachandran. Clinical Audiology: An Introduction: Plural Publishing, 3rd Edition. 2021. Pp. 1-645.
2. Geoffrey Cooling. The Little Book of Hearing Aids. 2020. Pp. 1-256.
3. Попович В.І. Сучасні стандарти лікування гострих запальних захворювань ЛОР - органів (Рекомендації). – Київ, 2019. – 80 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

4. Бабінець Л.С, Бездітко П.А., Пухлік С.М. та ін Сімейна медицина: у 3 кн.:підручник. Кн.3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики. – к., 2017. – 680 с.
5. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Безшапочний С.Б., Дієва Ю.В. Оториноларингологія. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 460 с.

Додаткова:

1. Валентина Жук. Корекційно-розвивальний вплив на слухомовленнєвий розвиток дітей із кохлеарними імплантатами. Knowledge, Education, Law, Management. 2021: № 3 (39), vol. 1
2. Д.І. Заболотний, І.А. Бесякова, В.І. Луценко, Т.Ю. Холоденко. Досвід проведення навчання на курсах інформації та стажування з питань клінічної аудіології// Оториноларингологія, №1 (1), 2018 57-62.
3. Мороз Б. С. Кохлеарна імплантація / Б. С. Мороз // Дидактичні та соціальнопсихологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: наук.-метод. зб. / За ред. В. І. Бондаря, В. В. Засенка. – К. : Наук. світ, 2005. – Вип. 6 – 440 с. – С. 384–389.
4. Таранченко О. М., Федоренко О. Ф. Концепція розвитку національної системи освіти осіб з порушеннями слуху в Україні / О. М. Таранченко, О. Ф. Федоренко // Особлива дитина : навчання і виховання. 2015. № 1. – С. 26 – 33.
5. Федоренко О. Ф. Бімодально-білінгвальний підхід до організації навчання глухих та слабкочуючих / О. Дробот, А.Замша, О. Федоренко // Особлива дитина : навчання і виховання. . – № 4 (84). –2017. –С. 37 – 46.
6. P.W.Flint, B.H.Haughey, V.J.Lund, K.T.Robbins, J.R.Thomas, M.M.Lesperance, H.W.Francis. Cummings Otolaryngology: Head and Neck Surgery, 3-Volume Set// Format Hardback, 2020. - 3568 p.
7. Z.Mu, J.Fang. Practical Otorhinolaryngology, Head and Neck Surgery: Diagnosis and Treatment// Hardback, 2020. - 314 p.
8. Jack Katz. Handbook of Clinical Audiology Seventh, North American Edition. 2014. Pp. 1-992.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua>– Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / [AmericanMedicalAssociation](http://www.AmericanMedicalAssociation)
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk>– Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org- General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра оториноларингології

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.